

GAZETA TRANSILVANIEI.

„Gazet'a“ ese de 2 ori; Joi'a si Duminec'a, Fôia, candu concedu ajutoriale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe $\frac{1}{4}$ 3 fl. v. a. Tieri esterne 12 fl. v. a. pe unu anu seu $\frac{2}{2}$ galbini mon. sunatória.

Anulu XL.

Se prenumera la postele c. si r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cruceri v. a. Tacs'a timbrala à 30 cr. val. austr. de fia-care publicare.

Nr. 45.

Brasiovu 24 12 Iuniu

1877.

Brasiovu, in 23 Iuniu.

De cate ori in cursulu ultimului dieceniu romanii din aceste tieri au datu unu semnu de viétia romanésca, de atatea ori i a ajunsu si interdictulu guvernului maghiaru. „Ori-ce actiune independenta romanésca trebuie suprimata in germenele ei.“ Acést'a a fostu si este acsiom'a dominatiunei maghiare. Déca amu incercatu a ne folosi si noi de drepturile ce ne competu dupa insasi constitutiunea, cu care ne-au fericitu legislatorii din Budapest'a, formandu comitete electorali si de partidu politicu amu fostu opriti si comiteteloru instituite de noi nici nu li-s'a lasatu atatu tempu, cá se resufle macaru odata bine, déca amu voitu se manifestamu vre'o dorintia, vr'eunu postulatulu de interessu vitalu pentru intregu poporulu romanu, amu fostu suprimati. Din dissolvári, suprimari si interdiceri nu amu mai esitu.

Acsiom'a aceea a guvernului de facia a datu nascere unui terrorismu infricosiatu, care bantuie tiér'a intréga. Ómenii au ajunsu acolo, incatu numai sciu ce le este iertatu si ce nu, ce este lege si ce nu in tiéra acést'a. In faci'a acestei impregiurari este datori'a publicisticii si a tuturor ómeniloru de bine a luminá publiculu, ai spune, ce este permisu si ce trebuie se faca spre a nu intrá in conflictu cu legea.

Dissolvarea cea mai recenta a nimeritu comitetele ce incepusera a se constitui in tóte partile tieri cu scopu de a aduná bani si scame in favorulu soldatiloru romani raniti. Pe noi nu ne-a potutu surprinde acést'a nóua procedere a guvernului contra nóstra, actulu inse a fostu acompániatu de injuriile si amenintiarile cele mai cumplite ale pressei maghiare. Aceste suntu de natura de a terrorisá pe romani, de a bagá frica in ei si de ai opri in modulu acést'a in exercitiulu unei din cele mai sante datorii ale omului. Amu respunsu si respundemu neincetatu la tóte invectivele si amenintiarile, ce se arunca in faci'a poporului romanu din acésta tiéra. Publicistic'a inse numai atunci 'si póte implini marea s'a missiune, candu se vede sustienuta de toti ómenii de bine.

Amu salutatu si salutamu dér' cu mare placere Appellulu, caruia îi damu locu mai la vale. Romanii cetatiani ai Brasiovului vinu a-si eserecá cá singuratici unu dreptu, ce li-s'a interdisu d'alu eserecá cá corporatiune, cá comitetu, in care s'au fostu constituitu pentru antaiu. Ei 'si implinescu prin acést'a o datoria catra sine si catra cei'a, la cari s'au fostu adressatu. Appellulu insusi vorbesce destulu pentru sine, noi nu avem a mai adauge nimicu la elu. Numai un'a nu-o potemu destulu repetá, ca liberu este fia-care romanu din aceste tieri a aduná ofrande cá singuraticu, si ale tramite la loculu destinatiunei lor sub formele prescise de autoritate, cari se potu vedé si din ordinulu primariului din Brasiovu, prin care a dissolvatu comitetulu de aici si care s'a intimatu fia-carui membru alu comitetului in parte. Elu suna asia:

„In considerarea strictei neutralitati, ce monarchi'a nóstra a luatu facia de poterile belligeranti de dincolo de Carpati, in urm'a ordinatiunei mai inalte nu este permisu de a formá comitete pentru facerea de colecte. Din contra, fia-carui particulariu ei este ortatu de a face colecte pentru raniti, apartiena ei ori-carei parti belligerante, ca unu actu humanu tintindu a aliná suferintiele omenirei, care se ivescu in cortegiulu resboiului. Totusi asemenea colecte in favórea

soldatiloru raniti numai atunci potu avé locu, candu ele s'au insinnatu de mai inainte autoritatiei. Totu-deuna inainte de espeditiune are a se presentá primariului list'a originala cu o copia fidela despre banii incursi, si totu-deuna trebuie a sedovedi, ca banii colectati s'au tramisu la loculu destinatiunei lor, pentru cá se se impiedéce ori-ce abusu si officiulu primariului se-si procure convictiunea, ca banii colectati se intrebuintiaza pentru scopulu determinatu.

Dupa depositiunile (declaratiiunile) domnului Diamandi I. Manole s'a formatu aici unu comitetu in contr'a ordinatiuniloru mai inalte, alu carui membru etci domnia-ta.

In sensulu ordinatiuniloru mai inalte eu declaru acestu comitetu cá dissolvatu si ulteriór'a lui activitate cá incetata.*)

Brasiovu, in 2 Iuniu 1877.

Semnatu: Primariulu Johann Gött.“

Appellu la Romani!

Guvernulu maghiaru prin organulu seu a dissolvatu comitetulu infiintiatu aici pentru primirea ofrandeloru in favórea fratiloru nostri din Romani'a raniti in resbelu.

Inse simtiementulu umanitatii, iubirea si legatur'a de sange nu se dissólva decatu odata cu viet'a!

In numele acestoru inalte si sante semtieminte, noi cá particulari, venimu a apelá, pentru ajutorarea fratiloru nostri raniti in resboiu, la toti aceia, in alu caroru pieptu bate o fierbinte anima de romanu, la toti aceia, in alu caroru nobilu sinu arde foculu sacru alu umanitatii, in fine la toti aceia, cari pentru onórea seculului, in care traimu, dorescu triumfulu civilisatiunei asupr'a barbarismului.

Déca iubirea fratiésca ne face se imploramu dela celu de susu cá fratii nostri din Romani'a, se se întórca de pre campulu de onóre incarcati de isbanda si gloria, aceeași iubire ne impune a veni in ajutoriulu acelora, cari au caditu pentru glori'a si viitoriulu némului romanescu.

Romani! nu numai indatorirea sangelui, nu numai vocea charitatii cere dela noi acestu ajutoriu; acést'a o pretinde inca inaltulu oblegamentu, ce ni-lu impune civilisatiunea.

Seculi intregi au luptatu fratii nostri din Romani'a pentru lumina si lege contra barbarismului! Unu Mircea, unu Stefanu, unu Mihaiu au traitu si au moritu cu arm'a in mana la portile Europei, infrangundu potopulu barbariei si alu intunerecului.

Martora este istori'a, ca tóte popórele luminate ale Europei au admiratu si au bine-cuventatu in acesti eroi ai romaniloru totu-odata si pre cavalerii eroi ai crestinismului.

S'ar' poté acumu, Romani, cá noi cei mai de aprópe ai lor, noi, asupr'a caror'a inca s'au resfrant'u radiele bine-facatórie ale victoriei lor, noi se remanemu nepasatori facia cu aceia, cari vinu a continuá oper'a ce au inceput'o gloriosii loru stramosi?

Urmatorii ar' poté scrie cu dreptu cuventu pre mormintele nóstre: Nepasatori de suferintiele fratiloru vostri, voi ati pangaritu numele ce l'ati portatu!

Appellamu déra la toti romanii dintre Tis'a si Carpati, la june si betranu, la avutu si la seracu, a dá fia-care obolulu seu pentru alinarea suferintieloru fratiloru nostri din Romani'a raniti in resboiu.

Appellamu cu deosebire la tene, Junime romana, garanti'a viitoriului si vasulu de auru alu simtieminteloru nealterate! Adu-ti aminte, ca antecesorii tei si-au pusu o pagina de auru in analele Poporului romanu.

*) Contra acestui ordinu de dissólvere fostulu presiedinte alu comitetului dissolvatu dlu Diamandi I. Manole a substernutu recursu, pre care -lu vomu publicá in unulu din numerii prossimi.

La Junime si d'asta-data apostolatulu pentru a propagá ide'a cea mai santa, simtiementulu celu mai blandu si mai dulce: de-a aliná suferintiele celui ce-a remasu pe campulu de resboiu.

Ofrandele in bani se se adreseze domnului Diamandi I. Manole, comerciante in Brasiovu; ofrandele in scama, bandage etc., onorabilei dómne Hareti Stanescu in Brasiovu.

Brasiovu, in 9 Iuniu 1877.

Ioanu Petricu, protop. Arone Densusianu.
N. Strevoiu. Iuonu Lengeru.
Diamandi I. Manole. Dr. I. Lapedatu.
Ioanu T. Poppovits. Const. I. Poppasu.
Dimitrie Ionciovicu. G. Baritiu.
Nic. I. Baboianu. George B. Popp.
Dr. Ioanu Neagoe. Constantinu Nicolau.
Nicolae T. Ciurcu. Iacobu Muresianu.

Propaganda prin scame?

Dionisie tiranulu din Siracus'a se temea si de umbr'a sa, nu mancá nimicu inainte de a gusta unu altu omu din bucatele lui, cá se védia, nu cumu-va sunt veninate, nu dormiea in aceeași camera, ci -si sehimbá dormitoriulu in fia-care nópte, alaturea cu patulu seu tienea totu-deuna pumnarie si sabii cá se aiba cu ce se apara. Ceilalti doi articlii principali publicati in gazet'a ministeriala „Kelet“ Nrii 120 si 125 in contra femeiloru nóstre sunt ingrecati de spiritulu lui Dionisie. Acei ómeni au ajunsu la deplorabil'a stare, cá se se téma si de femei. Pentru-cá se le disguste dela nobil'a loru ocupatiune, dupa-ce insulta de nou prin ironii pe generós'a dómna Mari'a Ilesiu, apoi (in Nr. 125) denéga la tóte femeile romane scopulu humanitariu si in loculu aceluia le substitue scopuri daco-romanesce, condamnu colectele facute in gruppe nationali si din simpatiiu nationali; se temu, ca pe urm'a collecteloru au se merga si romani transilvani cá se ajute celoru din Romani'a, cu alte cuvente, ca romanii voru immita pe maghiari. —

Pre catu timpu femeile nóstre lucra, datori'a barbatiloru este, cá se le apere.

Ironiile lui Iustus (acesta e pseudonimulu, care ataca) le intempinamu cu totu despretiulu ce-lu merita. Rationamentulu seu nefericitu este totu celu de mai inainte: Déca gubernulu va suferi cá si femeile romane se faca scame etc., ele voru pleca din casa in casa, voru destepta mil'a si compatimirea romaniloru catra ostasii raniti de turci. Acésta mila va produce si nutri ura cumplita asupra turcilor; éra apoi, flindu-ca maghiarii tienu cu turcii cá cu fratii lor, in catu ar' fi fórte aplecati a-si versa sangele pentru cá ur'a desteptata in pepturile poporului romanescu (din Transilvani'a, Ungari'a, Bucovin'a) se se intindia si asupra maghiariloru. Acea ura va cresce si va deveni cu atatu mai intensiva, ca adunandu-se femeile la facutu de scame chiaru si pe la sate, -si voru spune un'a la alt'a istorii minciunóse (?) despre tirani'a turcésca si asia voru nutri ur'a si urgi'a totu-odata si asupra maghiariloru. Dupa „Kelet“ inse opiniunea publica maghiara pretinde, cá monarchi'a nóstra se atace cu arme pe Russi'a si pe Romani'a, éra maghiarii credu ca li se va implini acea dorintia. In acestu casu maghiarii ca-diuti de mai inainte in ur'a si urgi'a poporului romanescu din monarchia, (in urmarea facerei de scame), ar' ajunge cu politic'a lor in positiunea prea fatala, ca li s'ar' poté usioru, cá romanii de

aici se dea man'a cu muscalii, precumu au datu in 1848/9. Maghiarii, adauge „Kelet“, nu-si potu imagina, ca ar' face cineva bine ranitoru fora scopuri politice; ca-ci si ei facundu colecte pentru turci, le facu cu scopu politicu. Maghiarii adeca au manifestatu susu si tare, ca ei simtu cea mai mare urgia catra inemicii turciloru si, se mai repete din nou, ca stau gata a-si sigila simpathiile lor catra turci chiaru si cu sangele lor. De aceea ei urescu si pe romani, ca-ci s'au sculat asupra turciloru; prin urmare pretindu si dela poporulu romanescu din monarchia, cá se urasca si elu pe muscali si pe romanii din Romani'a, sub pedépsa de a fi tractatu cá tradatoriu de patria, barbati si femei, si a-si atrage asupra-si vendetta maghiariloru.

In fine Iustus afirma de nou, ca provocările catra femeile nóstre au venitu din Romani'a dela dr. Dragescu si dela dn. Caragiani.

Adeca maghiarii se temu, ca facundu femeile nóstre la scame voru invetia se urasca din sufletu pe turci si pe maghiari. Frica ridicula, care vene fórte tardiu, celu pucinu cu patru sute de ani. Cu tóte acestea femeile nóstre facu scame si pentru ranitii turci, cati voru apuca in ambulantiile si spitalele romanesci. Atatu e de prostu acelu Iustus, cá se nu scia, ca in batalii sunt casuri nenumerate, in cari mai alesu la lupte crancene de baionete, inemicii cadu raniti pe acelasu terenu, unii langa altii si aceleasi ambulantiile duc in celu mai de aprópe spitalu.*) Séu ca elu scie numai cá in Asi'a si cá la selbatici, unde nu se cere si nu se dá pardonu? Atunci mai ca nu ar' remané turci in Europ'a. Ei, déra romanii sunt nu numai romani, ci si christiani, cari tienu la famili'a cea mare européna.

Adeca poporulu nostru si femeile nóstre se interessédia de cestiumi politice numai de eri? Ce raticire, ce ignorantia, cata orbia si intunecime in capetele acestoru ómeni! Ei credu, ca romanii de astadi sunt totu iobagii robiti tiranesce cá pana in a. 1848.

Déca maghiarii nutrescu in adeveru ura si urgia catra inemicii turciloru, apoi ii potemu asecura si noi, ca si la romani este intocma: ei urescu tirani'a si pe toti amicii inemiciloru proprii, fora nici o distinctiune. Acesta nu pré este lucru crestinescu, romanii inse l'au invetiati mai de multu dela turci si acuma dela maghiari. Romanii respingu cu despretiu ori-ce pretensiune de a iubi séu a urí la porunca unguéscu. Se fia disu acésta odata pentru totudeauna. Totu cu acea urgia in frunta ei si afirmatiunea, ca maghiarii le-ar' fi datu lor libertatea in a. 1848, ca-ci o au luat romani denegata de o miie de ori, cu braciile lor. Nimeni nu a voitu libertatea nationale a romaniloru, si afora de ei insii, nici astadi nu o voiesce nimeni.

Vedemu si noi fórte bine, ca nu numai „Kelet“, déra tóte diariile maghiare ceru cá monarchi'a se verse sangele armatei sale in favórea turciloru; éra unii deputati amerintia (chiaru si in dieta), ca nici unu soldatu maghiaru nu va merge contra turciloru. Acesta inse este unu limbagiu de rebelli, care invólve crim'a cumplita a seductiunei ostasiloru jurati sub stindartu si se pedepsesce conformu legiloru uneori chiaru si cu glontiu. Unde amu ajunsu? Vreti voi se faceti din regimentele imperatesci legiuni si cohorti pretoriane, cete de streliti, de ieniceri, spre a trece dintr'o rebelliune in alta, dintr'una catastrofa in cealalta? Credeti voi, ca rebelli vostri din 1848 voru mai pune man'a pe regimente intregi si pe sute de tunuri cá prin farmecu, precumu se intemplase in acelu anu in urm'a surprinderiloru prin evenimente? Si ve mai faceti illusiuni, ca alti 30 milliône de locuitori ai monarchiei se voru lua dupa voi si dupa cativa nemti fanatici din cet'a lui Herbst et Giskra, precumu se iau oile dupa cate unu tiapu? Se-si puna publicistii maghiari poff'a in cuiu, ca-ci nu ei au

se decida in acésta monarchia de bello et pace. Maiestatea Sa supremulu belliduce, ascultandu consiliulu celoru mai fideli generali ai séi, va decide intieptiesce, dupa cumu -lu va lumina Ddiu.

Déca natiunea romana nutresce séu nu, simpathii russesci? La intrebarea acésta vomu respunde cu alta ocaziune asia, incatu adversarii nostri se scia curatu cu cine au a face. Pana atunci le damu consiliu, cá se publice, déca au coragiu, supplicele aristocratiloru poloni, cu care aceia au cerutu de repetite-ori ocuparea tieri lor prin truppe russesci, precumu si cele doue supplice ale aristocratiloru Ungariei si Transilvaniei, prin care in 1849 au cerutu ajutoriu dela imperatulu Nicolae I, spre a'i scapa de rebelli esiti din natiunea lor.

Déca dr. Dragescu va fi scrisu ceva la Transilvani'a? Prea firesce. Elu este ardeleanu nascutu si crescutu in scólele de aici, apoi studiatu la facultatea de medicina in Vien'a. Cumu se nu scria densulu la consangeni si amicii sei? Dera profesorulu Io. Caragiani? Nu prea credemu. Elu este macedo-romanu de nascere, profesorulu la universitatea din Iassi, omu care se ocupa cu studiulu classiciloru elini si cu traducerea lor. Déra ce mai fricosi sunt acei publicisti din Clusiu! Se intrebe numai la poste, cá se afle lucru authenticu, ca celu pucinu 100 mii de corespondentie vinu si mergu preste anu intre Transilvani'a si Romani'a, din care mai multu de 20 mii se vinu pe Brasiovu, Fogarasiu, Sabinu, Sebesiu, pana colo pe la Dev'a, Lugosiu, Temisóra; alte cateva mii in Secuime, si asia mai departe. Comerciulu cere corespondentie necurmte; miile de emigranti, romani, secui, sasi, scriu neincetatu la ai lor. Nici atata nu sciu Clusianii? Ori ca au de scopu se introduce de nou cabinetulu negru, cá se rupa sigilele? In catu pentru colecte, fia siguri demagogii dela Clusiu, ca romanii din monarchia n'au asteptatu se'i indemne cineva din Romani'a, ci i'au indemnatu si provocatu de facto, in realitate, femeile maghiare si diariile maghiare inainte cu 9—10 luni, prin exemplulu lor. Romanii inse n'au avutu trebuintia nici de indemn ungurescu. Inca din Ianuaru, dela prim'a mobilizare a óstei romanesci, prevediendu totu cati nu era sufletesce orbi, acestu conflictu actuale de arme, s'au ocupatu, fora a cere permissiunea demagogiloru dela Clusiu, de ide'a de a intinde fratiloru de unu sange celu pucinu carpe de legatu ranile. Mai tardiu, dupa-ce a inceputu versarea de sange, femeile nóstre nu facu mai multu, decatu implinescu vointi'a barbatiloru, inse cu tóta placerea si cu zelu demnu de anime milóse si nobile. De aceea ve dicemu voue fariseiloru inca odata: Lasati in pace pe femeile nóstre, ci déca aveti mancarime de atacuri, éta aici stau deschise pepturile nóstre, respundemu noi de faptele nóstre, era verdictulu va fi alu Europei civilizate. **Barcensis.**

Dela Vien'a priimiramu urmatóri'a corespondentia :

Domnule Redactoru! Neliniscea ce domnesce intre turcofilii austro-ungari asupra atitudinei guvernulu centralu alu Majestatii Sale in cestiunea orientala a ajunsu la culme. Ómenii acesti'a atatu au totu strigatu contra Russiei, atatu au totu demonstratu, ca politic'a Austriei trebuia se fia a dá ajutoriu turculu, incatu acuma, candu vedu ca guvernulu imperialu sta nemiscatu cu arm'a la petioru cá in timpu de pace, candu fia-si-care di le da o nóua dovéda despre recea reserva ce-o pastreza ministrulu de externe facia de evenimente, cari se petrecu pe pamentulu romanu, nu-si mai potu veni in fire de necasu si de uimire. Si cine se le prepare o desamagire atatu de amara? Unu maghiaru din cei mai de frunte odinóra din cei mai infocati, dela care cu dreptu s'ar' fi asteptatu, cá se sórba pe muscalu intr'o lingura de apa, insusi contele de Andrásy. Nimeni n'ar' mai poté se-lu cunosca din portarea lui de astadi, omulu acésta pare ca s'a schimbatu cu totulu, nimicu nu mai tradéza in elu pe ungurulu violentu. Precandu connationalii sei din Ungari'a se facu focu si para in discutiunea parlamentaria si jurnalistica, contele de Andrásy nu le face nimicu pe voia, ba nu afla pentru densii nici macaru unu singuru cuventu de mangaiere. Tempora mutantur si astadi nu mai póte remané neobservata amagiatune, care se esprime in foile maghiare mai pe facia, mai printro sire asupra politicei lui Andrásy. Et tu Brute? —

Éra in anulu trecutulu totu camu pe timpulu acesta, candu d'odata se ivise in press'a vienesa discutiunea despre avantagiulu unei politice de anexiune in orientu numinduse

Bosni'a si Herzegovin'a cá obiecte ale dorintiloru austriace. Atunci cá si acumu 'si-a aflatu acestu proiectu in maghiari pe cei mai mari inimici. Contele de Andrásy inca mergea mana in mana cu connationalii sei din Budapest'a. Planulu anecsiunei inse venia dela unu partidu fórte puternicu, dela asia numitulu partidu militarulu, alu carui siefu se fia primulu soldatu alu imperatului, archiducele Albrecht. Pe atunci se vorbia intre alte multe de nointielegeri intre archiduce si Andrásy de positiunea sdruncinata a acestuia. Contele de Andrásy a fostu aspru atacatu de acea fóia officiosa, care se dice, ca servesce intereselor marelui partidu militarulu.

Vedemu cu parere de reu, scria foia numita, ca dlu de Andrásy face politica specifica maghiara, acésta numai póte merge asia, noi pretindemu dela ministrulu nostru de externe se faca politica austro-ungara ér' nu maghiara.

Diuriale nu multu dupa acésta relatara despre nesce conferentie confidentiali, ce ar' fi avutu locu intre archiducele Albrecht si dlu de Andrásy. Ceea ce s'a tratatu intre densii se 'ntielege, nu s'a potutu aflá, dér' s'a observatu, ca de atunci d'odata au incetatu agitatiunile pentru anecsiune si cont. de Andrásy a devenitu ér' persóna grata la toti officiosii. Unulu din doi a trebuitu prin urmare se cedeze si astadi dupa unu anu mai nu va fi nimeni cu grou a gaci pe acela, carelo a cedatu. In momentele de facia, candu tóta diurnalistic'a suprematistiloru nemti si maghiari se ridica contra ministrulu de externe cu amenintari si conjurari, cá se rumpa odata tacerea misteriosa, cu care continua a se involui, ni se ofero spectacolulu interesantu, ca insesi acele organe, care inainte cu unu anu combateau aprigu politic'a maghiarona a dlui de Andrásy, vinu astadi se-lu apere contra tuturoru insinuatuniloru, accentuandu in tóte variatiunile possibile, ca ministrulu de externe alu monarchiei austro-ungare nu póte portá o politica specifica, pe placulu unei séu altei rase, ci trebuiesce se aiba in vedere interesele intregului imperiu, cu egala consideratiune la tóte elementele de putere, din care este compusu.

Mai bine inca le-a spus'o insusi Andrásy connationaliloru sei, de a carora portare pare a nu fi prea incantatu, publicandu in organulu seu din Budapest'a o convorbire, care ar' fi avutu cu unu deputatu unguurescu asupra ne-bunesciloru demonstratiuni cu softalele turcesci. Asiu fi de compatimitu, le dise elu cu alte cuvinte, candu asiu lasá se fia condusu in politica de simpathii si antipathii, candu m'asiu direge dupa mltu studentiloru din Budapest'a. Me amenintati cu perderea popularitatii, de care me bucuru la maghiari? Acésta nu me speria. Eu consideru popularitatea nu cá o comóra, de care se nu te atingi, ci cá unu capitalu adunatu cu scopu de a spessá din elu la timpulu seu, punendu asia in pretiu. Nu poteti cere dela mine, cá se ve facu numai voue pe voia, mai sunt si alte interese, cu cari trebuie se socotescu. Voi cu studentii vostri representati anim'a natiunei, care doresce, iubesc si urasce fara margine, eu, déca 'mi concedeti, me credu a representá capulu rece cugetatoriu alu natiunei, care nu se póte direge numai dupa poff'a animei.

Asia le-a vorbitu dlu de Andrásy maghiariloru sei in flacarati, pre candu archiducele Albrecht se aflá pe drumu mergundu se faca inspectiunea trupelor, ce se afla concentrato la frontiera in vecinatatea cea mai aprópe a Bosniei. Sciti cu ce entusiasmu demonstrativu a fostu primitu archiducele in capital'a Croatiei. Iute 'si-au aflatu cuvintele ministrulu aprobarea loru factica: mai sunt si alte interese, de care are a se ocupá guvernulu centralu alu Majestatii Sale. Cuvintele si faptele inse nu 'si-au ajunsu scopulu lor, ca-ci in locu cá maghiarii se fi vedutu intrensele semne, cari ii provocá la o mai mare prudintia in procederea lor, ei se inversunara si mai reu. Au fostu turnatu numai oleiu pe focu cei ce au voitu se capaciteze. Dér' contele de Andrásy nu este omulu, care se se sperie cu un'a cu dóua, elu continua a-si esercea functiunile de capu rece cugetatoriu. Deocamdata are unu mare ajutoru, unu secundantu energicu in ministrulu-presiedinte Tisza, carele cu o admirabila dialectica a sciutu pana acuma se respinga pretensiunile interpellantiloru curiosi. Este fórte caracteristicu, cumu acesti doi barbati de statu esiti din scóla dela Dobritienu, se silescu astadi a tiené in freu pe connationalii lor, a le aplicá consilia de moderatiune si precautiune.

Acesti doi ministrii au devenitu in impregiurările critice de facia de o deosebita importantia pentru monarchia. Ei au inceputu deja a spessa din capitalulu adunatu alu poporalitatii lor. Luavoru in schimbu aceea ce ar' dorí dupa anim'a lor, reusiva capulu rece cugetatoriu cu planurile sale? Judecandu dupa atitudinea, care o observa necontenitu poporulu maghiaru, nu li se póte face nici o sperantia buna pentru viitoru. Deocamdata inse ei implinescu scopulu, pentru care au fostu chiamati si dupa acésta voru poté se mérga.

Dlu de Andrásy a anuntiatu, ca va duce o politica „din casu in casu“. Facia cu o asemona politica ori-ce combinatiune ar' fi zadarnica. Se asteptamu se soséca casulu si vomu vedé atunci, ce facia va luá acea politica. De unu singuru casu le este frica maghiariloru si nemtiloru turcofilii mai multu, cá nu cumva cabinetulu austriacu se fia intielesu pe sub mana cu Russi'a. Banuél'a acésta se maresce din di in di, ea este judecandu dupa mersulu lucruriloru indreptatate. Se asteptamu inse si aci mai antaiu „casulu“, care ne va luminá. Pentru acuma ne aflamu inca involuiti intr'o profunda tacere. — a.

Brasiovu, in 11 Iuniu 1877.

Fiindu-ca activitatea corporiloru leginitoru unguuresci se restringe numai la interpellatiuni desierte, credemu a fi scusati, déca de asta-data vomu intrebuintia spatiulu pentru alte notitie interne, ca-ci si asiá nu potu face vr'o deosebita placere publiculu nostru reporturile despre activitatea unor corporatiuni, cari nu cunoscu in aceste tieri, ba chiaru nice la Dunarea de josu nu vréu bucurosu se cunosca alte interese, decatu pe cele

*) Vedi si actele congressului dela Geneva.

maghiare, si nu respectă alte drepturi si libertati, decatu pe cele ce pórta timbrulu maghiarismului.

De aici vine apoi, ca ungerii 'si iau refugiulu la scorniturile cele mai temerari numai se atitie si alimentedie ur'a si urgia loru facia de alte popóre, si cu deosebire facia de acele popóre, de cari se temu mai multu. Asiá între altele scornira ei in tempulu din urma, ca marele poetu alu loru Petófi, despre care tiensera pana acumu ca a cadiutu in revolutiunea din 1848, — s'ar' aflá in Siberia in captivitate russésca. Acésta scornitura s'a redicatu la valórea unei cestiuni nationali, incatu déca s'ar' luá omulu dupa diurnalele maghiare, ar' trebui se créda, ca mane poimane tóta Ungari'a se va redicá se plece spre Siberia, cá se scape pe Petófi din sclavi'a muscalésca.

— Totu ungerii scornira si latira si aceea, ca in sinulu armatei austriace esiste o propaganda panslavista. Si d'ocamdata acésta scornitura este ajutata de impregiurarea, ca comandantii militari din Dalmatia si Croati'a, generalii Rodich si Molinárý fura chiamati la Vien'a. Precandu lumea cealalta crede, ca caletori'a acestoru generali la Vien'a atinge interesele monarchiei facia de resbelulu orientalu, pe atunci ungerii aréta cu degetulu si dicu, ca chiamarea la Vien'a a acestoru doi comandantii de trupe are de obiectu propagand'a panslavistica, care se manifestéda in sinulu armatei austriace.

— Ministeriulu de resbelu din Vien'a a aviasatu pe toti comandantii de trupe, cá se pórte de grige, pentru cá trupele atatu in privintia armarei, catu si preste totu a ajustarei si montarei se fia in totu momentulu gat'a de a poté plecá in resbelu.

— Nu numai Angli'a si-a fixatu facia de Russi'a sfer'a intereselor ce le are in orientu, ci se dice, ca Austri'a nóstra inca ar' fi urmatu esemplului datu de Angli'a si a numitu si dins'a cinci puncte, cari voiesce se le védia respectate. Aceste cinci puncte sunt: neatingerea Constantinopolei, dupa aceea se nu se redice pe territoriulu Bulgariei nice o secundogenitura, se nu se infintiedie nice unu statu mare slavicu la confinele sudice ale monarchiei nóstre, dupa aceea se se respectedie libertatea Dunarei si in fine se se reguedie starea lucrurilor in orientu prin votulu tuturoru poteriloru. Chiaru se fia si adevératu, cá Austri'a se fi pusu Russiei aceste conditiiuni, totusi activitatea Russiei nu este prin acésta nici-decátu restrinsa, deóráce tóte acele cinci puncte vinu a se luá in consideratiune la finea resbelului, candu Russi'a, déca va ajunge victoriósa pana la murii Constantinopolei, nu va mai intrebá multu pe Austri'a, ca ce ordine se faca in orientu.

— Diurnalele straine, cari vorbiau pana acumu cu multa placere de o crisa ministeriale in Bucuresci, se vedu necesitate a recunósce, ca pretins'a crisa s'a delaturatu, fora cá se lasé vr'o urma in sinulu guvernului romanu.

— Cetitorii nostri scin, ca in tempulu din urma guvernulu maghiaru destinase o particica din fondulu de dispositiune si pentru redactarea unei foi politice maghiare in Bucuresci sub titlulu „Bukaresti hiradó.“ Acésta fóia redactata de unu judanu Behr séu Vándori promissese a lucrá in interessulu buneii intielegeri între romani si maghiari; inse dinsulu crediú a ajunge la acestu scopu prin insulte si injuraturi contra guvernului romanu si a romaniloru in genere, si sustienendu, ca ungerii din Romani'a — déca póte fi vorba de ungerii in Romani'a — sunt mai reu tratati cá judanii, a caroru viétia si avere nu este sigura de pe o di pe alta. Dupa erumperea resbelului redactorele acestui diurnalu a fugitu la Ruscicu, de unde apoi incepú a scrie in diurnalele maghiare din Clusiu cele mai infame corespondentie despre Romani'a. Din caus'a acést'a comitetulu ungeriloru din Bucuresci a datu o declaratiune solemnia in „Telegrafulu“ din Bucuresci, care traducundu-se pe ungeria de dlu Iosifu Vulcanu, redactorele „Familiei“ din Pesta, s'a publicatu si in diariulu maghiaru „Közvélemény“. Ungerii din Bucuresci declara solemnu, ca sunt minciuni infame totu ce se scrie despre Romani'a, deóráce dinsi se bucura acolo de tóte drepturile si libértatile, cari sunt date si locuitoriloru romani indigeni, ba in unele privintie sunt chiaru privilegiati. Pentru aceea ei nu voru lasá nice o ocaziune nefolosita, spre a-si aretá iubirea si aderinti'a catra Romani'a. Ofrandele loru pentru ranitii ostirei romane inca voru da proba despre acést'a. — Diurnalele din Clusiu potu déra invetiá ceva de aici, déca cumva

nu sunt atatu de corupte, incatu se nu mai incapa corrigibilitatea.

— Scirile din Franci'a devinu totu mai interesante. Firulu electricu ne anuncia, ca senatulu a votatu cererea presiedintelui pentru disólvera camerei, inse camer'a s'a folositu intr'aceste de ocaziune si cu 363 voturi contra 185 a declarat, ca ministeriulu nu possede increderea natiunei. La acestu votu de blamu ministrulu Fourton a respunsu, ca precumu ministeriulu nu se bucura de increderea camerei, asiá nice camer'a nu se bucura de increderea ministeriului, cu tóte ca toti ministrii actuali au fostu membri ai acelei adunari nationali, care a restituitu pacea si a eliberatu territoriulu Franciei de invasiunea straina. — La aceste cuvinte toti deputatii din stang'a camerei s'au redicatu cá unu singuru omu si s'au grupatu in giurulu lui Thiers strigundu: „Acést'a este eliberatoriulu Franciei!“ —

Resbelulu. Dela Dunarea de josu n'avemu se inregistramu nice unu evenimentu nou. Armat'a russa sta încremenita pe mahulu dreptu si se pare ca astépta inca sosirea altoru doue sute de mii trupe din Russi'a, cari voru fi substituite acolo prin contingentulu totu asiá de mare alu soldatiloru de curendu recrutati.

Totu ce potemu se inregistramu dupa „Romanulu“ este, ca in 15 Iuniu c. la 6 óre sér'a bateriele turcesci din Ruscicu au inceputu a bombardá Giurgiulu, inse dupa ce aruncara 24 obuse asupra acestui orasiu, pe la 7 óre foculu a incetatu, fora cá bateriele russe se respunda. — In 20 Iuniu nóptea vr'o cateva sute de russi au trecut in apropiare de Galati pe tiermurile celalaltu alu Dunarei la satulu Zatoka si n'au intempinat nice o resistenta. Scopulu a fostu numai de a face recunóscre.

— Din marele cuartiru generalu alu Domnitorului Romaniei a aparutu in 6/18 Iuniu unu inaltu ordinu de di, prin care se aduce la cunosciinta armatei faptul majorului Murgescu din corpulu flotilei romane, care a luat parte la espeditea intreprinsa de russi in 24 Maiu, candu au cufundatu in Dunare monitoriulu celu mare turcescu, prin care faptu-dice ordinulu de di, Murgescu a datu proba de multu coragiu si sange rece si a reprezentatu bine armat'a romana.

— Prin o nota circularia ministrulu Cogalniceanu aduce la cunosciinta poteriloru crudelitatile si actele de barbarie, ce basi-buzucii si cerchesii le-au seversitu pe tiermurile romanescu alu Dunarei, omorindu, mutilandu si ducundu cu sine mai multi betrani barbati, femei, copii.

— Se dice ca Greci'a inca ar' fi dechiaratu resbelu Turciei, inse acést'a pana acumu nu s'a constatat. De altmintrelea rescól'a pe insulele grecesce este in flóre.

— Din Armeni'a se anuncia, ca in 17 Iuniu s'a inceputu bombardarea fortului Cars. Se vede ca russii urmédia inca vechiului sistemu de resbelu, de a nu lasá la spate forturi inimice necucerite. Noi speramu, ca preste cateva dile vomu aflá despre capitularea Carsului, care capitulare este decideria si pentru sórtea capitalei Erzerum.

— Numai din Muntenegru sosescu sciri favorabile pentru turci. O scire din Zara dela 19 Iunu spune, ca armat'a turca a intratu in Muntenegru pre la trei puncte si ca cortelulu generalu alu principelui Nichita s'a stranutatu dela Ostrog la Oraniol. Acésta désa stranutare a cortelului generalu este o proba invederata de retragere, cu tóte aceste inse lupt'a nu este decisa, ca-ci alte sciri mai recente ne anuncia, ca in dilele din urma muntenegrinii au eluptatu o victoria stralucita asupra óstei de 30 mii a lui Suleiman-pasi'a

Ruskbergu, in 26 Maiu 1877.

Multi stimate dle Redactoru!

Binevoiesce a da locu pucineloru mele ronduri a poté respunde voinicosului din „Kelet“ Nr. 116 din 24 Maiu a. c., carele se încerca a abate animele femeiloru si barbatiloru romani, a nu ajutorá pre fratii nostri de preste Carpati.

Voinicosule! De ce nu-ti dedusi numele afara — cá se te-cunoscú, spre a-ti respunde la brutalulu articlu de fondu din „Kelet“ Nr. 116 24 Mai a. c.?

D-ta avusi cutediarea asiatica órba a abate animele romaniloru, spre a nu contribuí la ajutorarea ranitiloru nostri frati de preste Carpati, cu bani, scame si altele, dicundu, ca appellurile aceste sunt venite pre furisiu din Romani'a — inse aceste sunt nescé scornituri asiatice infernale. Séu ca amu asteptatu cand-va formarea comitetelor

in asta privintia? Nu! amu sciutu indata, ca voi astadi la putere cu nici unu pretiu nu veti suferi formarea acestor'a. Nici n'amú asteptatu cand-va, cá dóra barbatii, séu fratii nostri se ne spuna ce avem noi de a face, ci noi femeile si ficele romane ne tienemu de o santa datorintia a ajutorá pre fratii nostri de preste Carpati cu facerea scamelor din trentiele ce ne a mai remasu dela esecutiunile ce amu avutu a suferi.

Cele ce voi diceti in acestu articlu, cu totu dreptulu nóua ni s'ar' cuveni a ve dice. Facundu femeile vóstre scame pentru strainii turci, cari mai multu de unu séculu a fostu cutropitu acestu pamentu si pre noi, pre cari cu multa versare de sange i-amu scosu de aici; apoi voi se le mai faceti scame!

Pagaba de harthi'a ce o strica „Kelet“ (Orientulu) cu ast-feliu de articlu, dupa numele ce pórta. — Apoi latratulu caniloru si zberiatulu vostru nu are locu in animele nóstre. Amu disu:

Iulian'a Săvescu.

Secadate. (Multiamita publica).

Din partea subscrisului parochu gr. cat. din Secadate Demetria Cuteanu, caruia in urm'a incendiului intemplat in 3 Septembrie a. tr. i-s'a mistuitu prin focu, siur'a, grajdurele si tóte alte supraedificate, dimpreuna cu tóte fructele adunate, cumu grau, fenu etc: se aduce prin acést'a multiamita publica Escelentiei Séle prea S. Metropolitu gr. cat. de Alb'a-Iuli'a si Fogarasiu, Dr. Ioane Vancea de Butés'a pentru marinimósa, dreptu paréntésca gratia si iubire, ce a aratatu catra mine miculu nenorocitu fiu, inca in 10 Septembrie a. tr. prin offertulu de 50 fl. v. a. ce mi s'a prestatu cu scopu santu, pentru de a me poté ajutá in imprejurarea trista, la carea am devenitu prin casu neprevédutu. — O fapta acésta! Carea între nenumeratele marinimóse daruri si fapte filantropice, pre cari le-a lasatu cá dulci si mangaitóre suveniri de gratii, cu nenumerate ocaziuni, si in totu locul unde s'a vediatu lipsa, si a cerutu necesitatea, ocupa locul, si celu primu si celu mai santu, cu deosebire in analele vietiei mele, si a familiei mele, cu atatu mai vertosu, cu catu ca acestu offertu caritativu, a pusu fundamentu solidu, pre ruinele negre.

Pentru acésta iubire parintésca, si fapta marinimósa, care infrumsetiéda corón'a memoritória meritelor S'ale Archi-pastoresci, nu me potu retiné, a nu descoperi P. O. publicu, recunoscatóreami multiamita, rogandu pre Ddiu, se-i pastredie viét'a cea plina de merite, cá se fia indelungu pe tronulu basericei, scólei si filorú spirituali de sub toiagulu Archi-pastorei S'ale.

Mai departe se aduce multiamita publica, marelui si generosului barbatu, mentore alu Alpiiloru apuseni Simeone cavaleru de Balintu parochu si protopopu in Aurania de munte, care din alu seu cu 5 fl. v. a. ér' prin starointi'a s'a totu-odata a midiuocitu si una colecta si anumitu dela P. T. Dnii Ioane Suciú capelanu in Aurania 2 fl. v. a. Ioane Corpodi proprietariu de mine 50 cr. v. a. Giurca Iosifu propr. de mine 1 fl. v. a. Grubu Iosifu propr. de mine 1 fl. v. a. Simeone Caianu medicu montanu 2 fl. v. a. Apostolu Alajosu parochu romano-cat. 50 cr. v. a. Ioane Vladu notariu 4. fl. v. a. si Candidu Albini subjude regin in pens. 5 fl. v. a. preste totu una suma de 21 fl. v. a. pre carea in urma ven. scripture de dto Rosia 11 Fauru a. c. o amu si primitu din man'a prea on: dnu Ioane V. Russu Archi-Diaconulu Sibiului, inca de temporiu.

Sincera, si cea mai cordiale multiamita, amu onóre a esprimá in fine, confratiloru, amiciloru si cunoscutiloru, cari binevoira ami tende mana de ajutoriu in impregiurarile grave, si anumitu: On: in cristu frati Teodore Comanu parochu gc. in Vestemu, Petru Florianu alu Racovitiei, Ioane Stoiti'a alu Gura-riului, Eliseu Lazariciu alu Nuce-tului, Nicolau Radu alu Casioltiului, Petru Bradu alu Orlatului, Nicolau Comanu alu Bradului si Artimonu Blasianu alu Sielcaului; — precumu si P. T. domniloru Ifromu Stoia sub-locotenente in pens. Moise Darabantiu contr. in pens. Eremi'a Milea jude comun. si N. Gior'a Colectore toti din Vestemu, spectabilulu domnu Rieger diriginte alu dominiului Grafu Nemes Ianos, acumu Schueinitz in Cornetielu, si óra-si Dnealoru Ioane Bucuru jude, Ioane Mahara fostu jude, Petru Copandi fostu juratu si cassieru, Ioane Radu si Tom'a Istodie curat. g. cat. in Secadate, si altoru individi din Secadate de tóte confesiunile, cari parte in naturale, parte prin alte midiuóce mau ajutatu.

Dé Ceriulu, ca toti acesti benefactori, cari prin fapta au manifestatu, ca intru adeveru iubescu si spriginescu pre deapropole si asemenulu, si cu deosibire, in tempuri critice, nutrescu in sinulu seu, sentiulu umanu de caritate, se traiésca la multi ani, dorindu-le mai departe, cá provedinti'a, sei apere si scutéscá, de tóte intemprile ne acceptate, cá nici-candu se devina la stadiulu nenorocosu, preste carele amu trecutu eu. Provedinti'a divina se bene-cuvente tóte intreprinderile loru, atatu in presente, catu si in viitoriu!! — Secadate 10 Maiu 1877.

Demetriu Cutaeanu
parochulu Secad. gr. cat.

Noutati diverse.

— (Separeca nugegluma.) Faim'a atinsa si de noi in Nr. 42: despre secuii, cari dorescu pe muscali, se sustiene in diarele maghiare cu cerbici'a neasteptata, din care cauza nu strica se o cunoscemu si noi mai de aproape.

Grele dile au ajunsu pe scól'a dela Dobritienu. Nu erá destulu cu agentii si spionii daco-romanesi, cari cutrierandu tiér'a inpartu la ómeni banii cu galet'a, si implu basericele romanesi cu arme si munitiuni, ci de asta-data au mai adusu satan'a si multime de agenti muscalesci chiaru intre secui prin regiunea ce se intinde dela Odorheiu pana susu in Ciucu de catra Moldov'a. Acei agenti au asiguratu pe secui, cá unulu dintre fi lui Kossuth, de professiune ingineru in Itali'a, veni la Ploiesci, unde are se se cumune cu una din ficele imperatului Alesandru, frumósá cá una dina. Acelu Kossuth junioru, apoi confederatu cu muscalii va veni in patri'a nóstra, cá se scape mai antaiu pe bietii secui de cumplitulu jugu alu sierbitutiei si de greutatile ne mai audite ale dariloru si tacselorulu fora numeru. Anume secuii din comitatulu Giurgiu suntu petrunci de adeverulu acestoru sciri intru atata, catu ei in adunarile loru au declaratu, cá cei, cari lucra contra russiloru, nu suntu maghiari, ci tradatori de patria; de aceea ei astépta cu sete pe russi. Noi le damu aici asia, precunu le aflaramu in diarele maghiare „Hon“, „Közvélemény“, „Kelet“ si in altele cate-va; apoi lectorii nostri cunoscu, ca diarele maghiare „nu mintu nici odata“.

Ceea ce scimu noi insine despre cele 300 mii de secui, v'amu spusu altadata, si se póte convinge ori-cine din esperienti'a propria. Acea populatiune maghiara este in partea sa cea mai mare cu totulu desperata, éra apoi, cumu este si lasata in ignorantia, dotata si dela natura cu unu capu tatarescu, crede ori-ce fantasii si visuri, care'i vorbescu de usiorarea sortiei lui. Saraci secui, ce ati asteptatu inainte cu 10 ani si la ce stare ati ajunsu.

— (Rutenii cu muscalii.) In érn'a trecuta se apucara se radia barbele preotiloru ruteni din Ungari'a, pentru-cá, de voru veni muscalii, se nu'i cunósca. Preotii protestara. Noi din partea nóstra puseramu sub ochii lectoriloru absurditatea abderitana a unoru mesuri cá aceste. Pe atunci inse nu vedeamu ca puterea repulsiva, ca reactiunea ruteniloru contra despotismulu va merge prea departe. Ne-amu insielatu; ca-ci diarele maghiare, precumu „Szamos“, „Közvélemény“, „P. Napló“ etc. ne asigura intre altele, ca mai dennadi adunandu-se preotimea rutena la doue orasie, cumu se pare pe la protopopi, in sinode, toti preotii mersera cu caciule russesci in capu, adeca de acele, de care nu s'au mai vediatu pana acilea in Ungari'a. Unii esplica lucrulu asia, ca dupace multimea de maghiari incepura se pórté fesuri rosii in onórea turciloru frati ai loru, rutenii spre a inveda in praxe acea nebunia de legatu, 'si cumparara caciule muscalesci. Diarele maghiare intréba, ca cumu cutéza rutenii una cá acésta; ceia le respundu totu asia, precumu cutezati si voi a ne turci patri'a.

— (Profetu jidovescu.) Evreii au rabini betrani, cari trecu de profeti si suntu considerati de catra prostimea jidovésca de santi. Galiti'a e bogata de profeti. Erá si in Bucovin'a unulu in comun'a Sodagura. Déra si in Ungari'a se intempla cate unulu. In dilele acésté cea mai mare autoritate o are celu dela Stanisici, care face tóta nóptea rogatiuni si dórme diu'a, mananca numai lapte, apoi tiene predice contra christianiloru si mai vertosu contra maghiariloru, blastema pe jidovii, cari 'si dau pruncii la scóle unguresci,

numesce magari si miserabili pe toti dascalii jidovesci, cati invétia pe scolari a salutá unguresce cu alázatos szolgája, éra pe femeile jidoviloru, care converséza cu christiani si anume cu maghiari, le numi mai deunadi chiaru in templu lapedaturi desfrenate.

— (Statariulu) publicatu de nou in cateva comitate ale Ungariei avú acelu resultat, ca bandele de hoti se mutara de acolo in alte tienuturi, unde rapescu si omóra, dupa poft'a animei. Numai pe banditii, cari spoliassera post'a la comun'a Boglár, apucara a'i spendiura in 1 Iuniu la Balatonu-Füred. (Ebred: s. a.) De altumentrea e sciutu, ca furcele in Ungari'a suntu fórté eftine.

— (Campurile) in parte mare a Ungariei se arata frumóse si promitu secerisii mai bunu cá in anulu trecutu.

— (Esecutiunele) suntu la ordinea dilei; déra modulu esecutarei, despre care ni-se serie dela comun'a Tohanu, de asparge usile in absentia familiei si a luá zalóge dupa placu, érá usitatu numai pana in a. 1848, trecea inse si pe atunci de barbaru si turcescu.

— (Avisu la Esamenu). In urm'a cointelegerei avute cu fruntasii scóloru si cu Reverendissimulu domnu protopopu Iosifu Baracu, esamenulu publicu de véra in clasé III-IV centrala capitala din Branu se va tiené Domineca in 19 Iuniu v. a. c. Dorimu se avemu mai multi barbati de specialitate la esamenu, cá se ni-se póta observá si combate erorile ivinte, din tóte punctele de vedere; ca-ci numai asia ne potemu apropiá de sublimulu scopu alu educatiunei si instructiunei celei adeverate. Branu, in 5 Iuniu 1877.

Theodoru Popu, invet.

— (Multiamita publica.) Dluu (Artistu romanu Burienescu si micii sale trupe, care in decursu de 10 dile, dandu in Fagarasiu mai multe representatiuni, intre care piesele „Haiduculu“, „Soldatulu romanu“, „Jidovulu“, „Ap'a trece pietrele remanu“, cu unu successu pré frumosu, care dovedesce, ca d. Burienescu possede in adeveru frumosu talentu de artistu.

In ultim'a dí a petrecerei séle aici a datu si in favórea „Reuniunei femeiloru romane“ din Fagarasiu o representatiune, — care a adusu in fondulu scóloru, dupa subtragerea speselor, sumuliti'a de 55 fl. v. a., pentru care bine facere i-se aduce din partea ambeloru scóle — publica multiamita! Fagarasiu in 12, 1877.

Zinc'a Romanu,
presied. reuniunei femeiloru romane din
Fagarasiu si giuru.

— (Lui M. Polgár) din 17 Iuniu ei casioná, cá se apere pe romanii gr. catholici de nu sciu ce atacuri ale „Telegrafulu romanu“ dela Sabiiu, intr'unu modu asia de mojicescu si totu odata perfidu, in catu aperatii trebuie se respinga acea aperare cu tóta indignatiunea, precumu ai scóte din casa pe unu cersitoriu nerusinatu.

Concursu.

Pentru unu architectu cualificatu, spre continuarea construierei, din materialu solidu, a basericei din Bistra, cerculu Campeni — in lungime de 18°, largime de 7° si inaltimea paretiloru 6¹/₂°, ai careia paretii sunt redicati 2° dela faci'a pamentulu, — in anulu curente si celu venitoriu pana la acoperirea paretiloru, fora arcuitura, se escrie concursu pre

29 Iuniu v. (11 Iuliu n.) a. c.

Concurentii infacisiantu-se pre acésta di la 11 óre inainte de amediadi in localulu scólei parochiale — pre lunga hipoteca corespundietória — conventiunea se va inchieia cu acela dintre densii, care va acceptá conditiunile cele mai avantagióse pentru baserica.

Bistr'a, 12 Iuniu 1877.

1—* Dela curatoratulu basericescu.

IOANU NEAGOE,
Dr. de medicina, chirurgia, obstetricia si
ophtalmologia,

Locuesce: **Brasiovu, strad'a ter-gulu cailoru Nr. 43.** — Ordonédia dela 3—4¹/₂ dupa prandiu. Marti'a la órele susu numite pentru seraci ordinatiunea gratis! 2—*

Escriere de concursu.

La licitatiunea, ce se va tiené in Blasiu la **1 Iuliu a. c.** in privinti'a tuturoru reparaturiloru, ce se receru la edificulu seminariale gr. catholicu din Blasiu.

Licatiunea va fi minuenda, ér' sum'a de eschiamare 2015 fl. v. a.

Concurentii la acést'a intreprindere voru avé a depune vadiulu de 10% dupa sum'a de eschiamare.

Articlii de reparatura si conditiunile de licitatiune le voru poté vedé si pan' atunci la rectoratulu institutulu seminariale.

Blasiu, 10 Iuniu 1877.

2—3

Rectoratulu seminariale.

Unu economu de tiéra

insestratu cu cunoscienti'a celoru trei limbe din tiéra in vorbire si scriere, pré bine dedatu cu portarea de economii mari, cauta in tiéra ori in stratinetate unu locu de administratoru séu portatoriu de ratiuni séu socoteli.

Informare mai deapropé da librari'a d. **G. A. Reissenberger** in Mediasiu. 3—3

Pravurile purgative gazóse dela Elópatak.

7—12

Cuprindu in sene partile constitutive chemice ale apelor renunite dela Elópatak.

Efectu deosebitu arata pravurile aceste in contra slabitiunii de stomachu, lipsa de apetitu, in contra galbiniarii si tóte bólele de apa séu hydroptica, in contra trenjiloru, la doreri de besica, tiav'a udului, nisipu si pétra in ele, cathare cronice, inflaturu, curgeri albe, ametieli, congestiune catra capu, peptu s. a.

Una dosa din pravurile aceste are efectulu ca 2 dose de pravuri de ale lui Seidlitz.

Pretiuulu unei cuthie cu 12 dose este petotindene 80 cruceri m. a.

Cei cari voru ale avé in depositu spre vendiare, primescu rabatu de 25%.

Depositulu generale se afla in BRASIOVU in apothec'a lui **Gregoriu Sava.**

Pretiuurile piacei

in 22 Iuniu 1877.

Mesura	Speciea fructelor	Pretiuulu		
		fl.	cr.	
Hectolitru	Graniu	fruntea	9	50
		midulociu	8	60
	Mostecatu	de diosu	8	—
		. . . . .	7	40
	Secara	frumósá	6	20
		de midulocu	5	90
	Ordiulu	frumosu	5	60
		de midulocu	5	40
	Ovesulu	frumosu	3	20
		de midulocu	3	—
	Porumbulu	. . . . .	4	50
	Meiu	. . . . .	6	—
Hrisca	. . . . .	—	—	
Mazerea	. . . . .	6	—	
Lintea	. . . . .	—	—	
Faseolea	. . . . .	5	10	
Sementia de inu	. . . . .	12	—	
Cartofi	. . . . .	—	—	
1 Chilo	}	Carne de vita	—	40
		„ de rimatoriu	—	48
		„ de berbece	—	—
100 Chilo	}	Seu de vita prospetu	40	—
		„ „ „ topitu	—	—

Cursurile

la bursa in 22 Iuniu 1877 stá asia:

Galbini imperatesci	—	5 fl. 99	cr v. a.
Napoleoui	—	10 „ 14	„ „
Augsburg	—	111 „ 55	„ „
Londonu	—	126 „ 75	„ „
Imprumutulu nationalu	—	65 „ 55	„ „
Obligatiile metalice vechi de 5%	60	10	„ „
Obligatiunile rurale ungare	73	—	„ „
„ „ temesiane	72	—	„ „
„ „ transilvane	71	75	„ „
„ „ croato-slav.	—	—	„ „
Actiunile bancei	—	778	—
„ creditulu	—	139 „ 90	„ „